

Johanneksen evankeliumin selitys 41
Joh. 14:1-14

Tie, totuus ja elämä

Viime kerralla pääsimme Johanneksen evankeliumin selityksessä 13. luvun loppuun. Olemme siis käsittelemässä Jeesuksen jäähyväispuhetta, jonka hän piti opetuslapsilleen ennen kuolemaansa. Juuri edellä Juudas on jättänyt muut ja lähtenyt ulos pimeyteen, tarkoituksenaan kavaltaa Jeesus. Jeesus on antanut oppilailleen käskyn rakastaa toisiaan, niin kuin hän on rakastanut heitä.

Älköön sydämenne olko levoton

Jeesuksen puhe jatkuu näin:

"Älköön sydämenne olko levoton. Uskokaa Jumalaan ja uskokaa minuun (Joh. 14.1).

Tuo sana ”olla levoton” (*tarassoo*) on sama sana, jolla Johanneksen evankeliumissa on aiemmin kuvattu Jeesuksen omaa, järkyttynyttä tunnetilaa (11:33, 12:27, 13:21), esimerkiksi Lasaruksen haudalla tai kun hän puhui kavaltajastaan. Jeesus siis tiesi omasta kokemuksestaan mistä puhui, kun rohkaisi opetuslapsiaan siihen, etteivät joutuisi tulevissa koettelemuksissa järkytyksen valtaan.

Sydämen levottomuutta ja järkyttyneisyyttä vastaan auttaa se, että opetuslapset uskovat. Uskovat sekä Jumalaan että Jeesukseen. Se usko Jeesukseen joutuisi kovalle koetukselle, koska hänet ristiinnaulittaisiin ja hän kuolisi. Mutta jos he uskovat Jumalaan, silloin he voisivat uskoa myös Jeesukseen; siihen, että Jumalalla on voimaa pitää huoli Pojastaan ja tuoda hänet elämään kuoleman kuopasta.

Minun Isäni koti

Minun Isäni kodissa on monta huonetta - enhän minä muuten sanoisi, että menen valmistamaan teille asuinsijan (Joh. 14:2)

”Minun Isäni koti” tarkoittaa tietenkin taivasta. Siellä jokaisella Jeesukseen uskovalla on pysyvä asuinsija, jonka Jeesus on hänelle hankkinut sovituskuolemallaan ja ylösnousemisellaan.

Minä menen valmistamaan teille sijaa mutta tulen sitten takaisin ja noudan teidät luokseni, jotta saisitte olla siellä missä minä olen (Joh. 14:3).

Näillä Jeesuksen sanoilla on kahtalainen merkitys – niin kuin Johanneksen evankeliumissa niin usein on. Toisaalta ne tarkoittavat sitä, kun Jeesus palaa takaisin maailman loppuun. Silloin häneen uskoville koittaa taivas.

Toisaalta kyse on kuitenkin asiasta, joka on totta jo nyt. Me olemme jo nyt Jeesuksen kanssa ja elämme hänen yhteydessään. Usko liittää meidät häneen ja hänessä meillä on hengellinen elämä. Siksi me olemme jo nyt ”siellä missä minä olen”.

Jeesus on tie, koska hän on totuus ja elämä

Te tiedätte kyllä tien sinne minne minä menen." Tuomas sanoi hänelle: "Herra, emme me tiedä, minne sinä menet. Kuinka voisimme tuntea tien?" Jeesus vastasi: "Minä olen tie, totuus ja elämä. Ei kukaan pääse Isän luo muuten kuin minun kauttani (Joh. 14:4-6)

Opetuslapsi Tuomaasta olemme jo aiemmin (Joh. 11:16) oppineet sen, että hänellä oli lisänimi ”Didymos” eli Epäilijä. Hän oli suhtautunut epäillen siihen, kun Jeesus oli ilmoittanut heille, että he lähtisivät Jerusalemiin. Tuomas oli tokaissut ”Mennään vain, kuollaan kaikki yhdessä.” Nyt tuo samainen Tuomas puhuu melkein yhtä kyynisesti.

Mutta Jeesus ei hermostunut hänelle, vaan Tuomaan ymmärtämättömyys antoi Jeesukselle mahdollisuuden selittää tarkemmin, mikä tie Isän kotiin on. Hän itse on se tie.

Tätä selventää esimerkiksi Jeesuksen aiempi puhe itsestään ”lampaiden porttina”

"Totisesti, totisesti: minä olen lampaiden portti. Ne, jotka ovat tulleet ennen minua, ovat kaikki olleet varkaita ja rosvoja, eivätkä lampaat ole kuunnelleet heitä. Minä olen portti. Se, joka tulee sisään minun kauttani, pelastuu. Hän voi vapaasti tulla ja mennä, ja hän löytää laitumen. Varas tulee vain varastamaan, tappamaan ja tuhoamaan. Minä olen tullut antamaan elämän, yltäkyläisen elämän (Joh. 11:7-10)

Miksi Jeesus on ainoa tie Isän luo? Koska hän on myös *totuus*, lopullinen totuus, niin kuin hän oli jo aiemmin sanonut:

"Jos te pysytte uskollisina minun sanalleni, te olette todella opetuslapsiani. Te opitte tuntemaan totuuden, ja totuus tekee teistä vapaita." (Joh. 8:31-32)

Se että Jeesus on *totuus*, johtuu Johanneksen evankeliumin mukaan siitä, että hän on Jumalan Sana tai Järki (Logos), jonka kautta koko todellisuus on tehty ja pysyy olemassolossa. Tästähän puhuttiin Johanneksen evankeliumin alussa:

Kaikki syntyi Sanan voimalla. Mikään, mikä on syntynyt, ei ole syntynyt ilman häntä. Hänessä oli elämä, ja elämä oli ihmisten valo (Joh. 1 :3-4).

On monenlaisia teitä, henkisiä ja hengellisiä teitä. Jotkut niistä voivat tuoda joksikin aikaa onnea ja mielenrauhaa ja ystäviä ja vaikutusvaltaa. Siksi niistä voi olla hyötyäkin; myös kristityille. Mutta ainoastaan se, että *tie* on myös *totuus*, ainoastaan se voi tuoda elämälle kestävän pohjan. Ja sellainen meillä on Jeesuksessa, juuri siksi, että hän on lopullinen totuus.

Kolossalaiskirjeessä tästä sanotaan näin:

Pitäkää varanne, ettei kukaan houkuttele teitä harhaan tyhjillä ja pettävillä viisauden opeilla, jotka nojautuvat ihmisten perinnäisiin käsityksiin ja maailman alkuvoimiin eivätkä Kristukseen. Hänessä on jumaluus ruumiillistunut koko täyteydessään, ja hänen yhteydessään myös te olette tulleet tästä täyteydestä osallisiksi (Kol. 2:8-10)

Jeesus on *tie* myös siksi, että hän on *elämä*, sekä ruumiillisen että hengellisen elämän antaja. Tämä johtuu tietenkin siitä, että hän on Jumalan luova Sana, joka on tullut myös hengellisen elämän antajaksi sovittamalla meidät Isän kanssa ja mahdollistamalla näin yhteyden häneen.

Jeesus ja Isä ovat yhtä

Jos te tunnette minut, opitte tuntemaan myös minun Isäni. Te tunnette hänet jo nyt, olettehan nähneet hänet." Filippus sanoi hänelle: "Herra, anna meidän nähdä Isä, muuta emme pyydä." (Joh. 14:7-8)

Tässä on jälleen Johanneksen evankeliumille tyypillinen tapaus, jossa Jeesuksen kuulija ymmärtää hänet väärin. Filippus pyysi saada nähdä Isän, vaikka Jeesus oli juuri yrittänyt selittää hänelle, että Isä opitaan tuntemaan hänen kauttaan. Tästäkin on ollut Johanneksen evankeliumissa jo puhetta:

Lain välitti Mooses, armon ja totuuden toi Jeesus Kristus. Jumalaa ei kukaan ole koskaan nähnyt. Ainoa Poika, joka itse on Jumala ja joka aina on Isän vierellä, on opettanut meidät tuntemaan hänet. (Joh. 1:17-18)

Jeesus vastasi Filippukselle näin:

"Etkö sinä, Filippus, tunne minua, vaikka olen jo näin kauan ollut teidän seurassanne? Joka on nähnyt minut, on nähnyt Isän. Kuinka voit sanoa: 'Anna meidän nähdä Isä'? Etkö usko, että minä olen Isässä ja Isä on minussa? Kun puhun teille, en puhu omista nimissäni: Isä on minussa, ja minun tekoni ovat hänen tekojaan. Uskokaa, kun sanon, että minä olen Isässä ja Isä on minussa. Ellette muuten usko, uskokaa minun tekojeni tähden (Joh. 14:9-11).

Tämä on meille kaikille hyvin tärkeä kohta. Aika monilla ihmisillä on sellainen kuvitelma, että Jumalan eli lopullisen totuuden voi löytää, kun ”käyttää omia aivojaan”. Filosofia on tällaista kriittistä ”omien aivojen käyttöä”. (Vaikka toisaalta ei kukaan kunnollinen filosofi tyydy pelkkiin omiin aivoihinsa; kyllä filosofit kehittävät ajatteluaan ja totuuden etsintäänsä nimenomaan

suhteessa toisiin filosofiin ja aiempien ajattelijoiden löytöihin). Filippuksenkin oli luultavasti tällaisen ihmisen omiin kykyihin perustuvan järjellisen jumalanetsinnän käsityksessä. Hän tajusi kuitenkin, että sellainen oli hyvin vaikeaa. Jospa Jeesus näyttäisi heille jonkin uuden keinon ymmärtää Jumala!

Mutta Jeesus ei lähde tällaiseen mukaan. Sen sijaan hän ihmettelee koko Filippuksen pyyntöä. Miksi? Koska Jumala on tunnettavissa vain Jeesuksen kautta. Ei ole mitään muuta keinoa; ei muuta järjellistä, ei tunteellista, ei filosofista, ei taiteellista keinoa Jumalan tuntemiseen kuin Jeesus.

Filippuksen kysymys on siis vähän sama kuin jos joku sanoisi presidentille, että ”esittele minut presidentille”. Jos presidentti vastaisi, niin hän vastaisi jotain tällaista: ”Mitä sinä tuollaista pyydät? Tässähän sinulla on presidentti!”

Jos siis sinä haluat oppia tuntemaan Jumalan, opettele tuntemaan Jeesus. Lue Raamatusta, kuka hän on. Tutki hänen sanojaan ja opetuksiaan. Pyydä häntä itseään valaisemaan henkesi, että oppisit tuntemaan hänet ja hänen kauttaan Jumala.

Jumalasta voidaan kyllä tietää ilman Jeesustakin jotain; tosin aika vähän ja hämärästi. Järjen avulla voidaan kuitenkin löytää se totuus, että Jumala on olemassa ja että hän on näkymätön ja kaikkivaltias ja ikuinen. Mutta tuon avulla Jumalaa ei vielä opita tuntemaan. Sen, kuka Jumala on ja miten hän suhtautuu meihin, sen voi oppia ainoastaan Jeesuksesta, häntä ja hänen sanojaan tarkkailemalla. Silloin sydämeen voi syntyä uskon valo, jonka avulla tajutaan, että Jumala ja Jeesus ovat yhtä. Jumala tunnetaan silloin Jeesuksen kautta, uskomalla häneen.

Apostolien teot

”Totisesti, totisesti: joka uskoo minuun, on tekevä sellaisia tekoja kuin minä teen, ja vielä suurempiakin. Minä menen Isän luo, ja mitä ikinä te pyydätte minun nimessäni, sen minä teen, jotta Isän kirkkaus tulisi julki Pojassa. Mitä te minun nimeeni vedoten pyydätte minulta, sen minä teen. (Joh. 14:12-14)

Mitä Jeesus tarkoittaa näillä ”suuremmilla teoilla” kuin mitä hän itse tekee?

Se liittyy Pyhään Henkeen, jonka Jeesuksen seuraajat olivat saava hänen kuolemansa ja ylösnousemuksensa jälkeen helluntaina. Henki antaisi heille voiman, joka saisi aikaan ihmeitä.

Apostolien teoista voimme lukea, että näin tosiaan tapahtui: Pietari ja muut apostolit saivat heti helluntain jälkeen muutamassa päivässä useampia ihmisiä uskomaan Jeesukseen kuin mitä Jeesus itse oli saanut kokokolmivuotisen julkisen esiintymisensä aikana. Evankeliumi hänestä levisi nopeasti Juudeaan, Samariaan, Vähä-Aasiaan ja lopulta Eurooppaan. Tämä johtui siitä, että Jeesus kuuli apostoliensa pyynnöt ja vaikutti heidän kauttaan uskoa yhä uusissa ihmisissä ja kansoissa.